

WEWNĘTRZNA PROCEDURA ZGŁASZANIA NARUSZEŃ
opracowana w oparciu o dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937
z dnia 23 października 2019 roku w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa
Unii, obowiązująca w Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki
w Katowicach

Preambuła

Zważywszy na fakt, iż:

- (1) zgodnie z art. 26 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 roku w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii, termin na transpozycję ww. dyrektywy minął w dniu 17 grudnia 2021 roku,
 - (2) Rzeczpospolita Polska nie przyjęła do dnia 17 grudnia 2021 roku rozwiązań prawnych oraz faktycznych, które to służą do transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 roku w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii do porządku prawnego polskiego,
 - (3) mając na względzie wypracowaną w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej doktrynę bezpośredniego skutku dyrektywy w przypadku jej nieterminowej lub wadliwej transpozycji do porządku prawnego Państwa Członkowskiego i wynikającej stąd ochrony praw jednostki,
 - (4) wskazując, iż niniejsza procedura, o ile będzie to konieczne, zostanie zastąpiona lub zmieniona w przypadku przyjęcia przepisów, które dokonują implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 roku w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii do polskiego porządku prawnego;
 - (5) po konsultacji i w porozumieniu ze związkami zawodowymi działającymi w Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach;
- postanawia się przyjąć niniejszą wewnętrzną procedurę zgłaszania naruszeń w oparciu o dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 roku w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. U. UE. L. z 2019 roku Nr 305, str. 17 z późn. zm.) w Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach:

§1 Definicje

Na potrzeby niniejszej procedury stosuje się następujące definicje:

1. „**dyrektywa**” oznacza dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 roku w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U.U.E.L.2019.305.17 ze zm.);
2. „**AWF Katowice**” oznacza Akademię Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach;
3. „**naruszenia**” oznaczają działania lub zaniechania, które:

- a) są niezgodne z prawem i dotyczą aktów Unii i dziedzin objętych zakresem przedmiotowym, o których mowa w § 3 niniejszej procedury;
- b) są sprzeczne z przedmiotem lub celem przepisów zawartych w aktach Unii i dziedzinach objętych zakresem przedmiotowym, o których mowa w § 3 niniejszej procedury;
4. **„informacje na temat naruszeń”** oznaczają informacje, w tym uzasadnione podejrzenie, dotyczące zaistniałych lub potencjalnych naruszeń, do których doszło lub prawdopodobnie dojdzie w AWF Katowice lub dotyczące prób ukrycia takich naruszeń;
5. **„zgłoszenie”** lub **„zgłaszać”** oznacza pisemne lub ustne przekazanie informacji na temat naruszeń;
6. **„zgłoszenie wewnętrzne”** oznacza pisemne lub ustne przekazanie informacji na temat naruszeń, które miały miejsce w obrębie AWF Katowice (z zastrzeżeniem, że na podstawie niniejszej procedury dopuszcza się dokonywanie zgłoszeń w formie pisemnej);
7. **„zgłoszenie zewnętrzne”** oznacza pisemne lub ustne przekazanie informacji na temat naruszeń właściwym organom;
8. **„ujawnienie publiczne”** lub **„ujawniać publicznie”** oznacza podanie do wiadomości publicznej informacji na temat naruszeń;
9. **„osoba dokonująca zgłoszenia”** oznacza osobę fizyczną, która zgłasza lub ujawnia publicznie informacje na temat naruszeń, uzyskane w kontekście związanym z wykonywaną przez nią pracą;
10. **„osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia”** oznacza osobę fizyczną, która pomaga osobie dokonującej zgłoszenia w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
11. **„kontekst związany z pracą”** oznacza obecne lub przyszłe działania związane z pracą w AWF Katowice, w ramach której – niezależnie od charakteru tych działań - osoby uzyskują informacje na temat naruszeń i mogłyby doświadczyć działań odwetowych w przypadku zgłoszenia takich informacji;
12. **„osoba, której dotyczy zgłoszenie”** oznacza osobę fizyczną lub prawną, która jest wskazana w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia lub z którą osoba ta jest powiązana;
13. **„działania odwetowe”** oznaczają bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie mające miejsce w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem wewnętrznym, zewnętrznym lub ujawnieniem publicznym i które wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę dla osoby dokonującej zgłoszenia;
14. **„działania następcze”** oznaczają działania podjęte przez odbiorcę zgłoszenia lub właściwy organ w celu oceny prawdziwości zarzutów zawartych w zgłoszeniu oraz, w stosownych przypadkach, w celu zaradzenia naruszeniu będącemu przedmiotem zgłoszenia, w tym poprzez takie działania, jak dochodzenie wewnętrzne, postępowanie wyjaśniające, wniesienie oskarżenia, działania podejmowane w celu odzyskania środków lub zamknięcie procedury;
15. **„informacje zwrotne”** oznaczają przekazanie osobie dokonującej zgłoszenia informacji na temat planowanych lub podjętych działań następczych i na temat powodów tych działań następczych;
16. **„właściwy organ”** oznacza organ krajowy wyznaczony do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych i przekazywania informacji zwrotnych osobie dokonującej zgłoszenia lub wyznaczony do wykonywania obowiązków przewidzianych w dyrektywie, w szczególności w odniesieniu do działań następczych;

17. „**Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów**” oznacza podmiot w strukturze organizacyjnej AWF Katowice, który zobowiązany do przyjmowania zgłoszeń, inicjowania działań następczych oraz przekazywania informacji zwrotnych zgłaszającym.

§2 Zakres podmiotowy zastosowania procedury wewnętrznej

Niniejszą procedurę stosuje się do osoby fizycznej, która zgłasza informację o naruszeniu prawa, uzyskaną w kontekście związanym z pracą, w tym do:

- 1) pracownika, także w przypadku, gdy stosunek pracy już ustał,
- 2) osoby ubiegającej się o zatrudnienie, która uzyskała informację o naruszeniu prawa w procesie rekrutacji lub negocjacji poprzedzających zawarcie umowy,
- 3) osoby współpracującej z AWF Katowice na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej,
- 4) przedsiębiorcy,
- 5) akcjonariusza lub wspólnika,
- 6) członka organu osoby prawnej,
- 7) osoby świadczącej pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej,
- 8) stażysty,
- 9) wolontariusza.

§3 Naruszenie prawa

Naruszeniem prawa w rozumieniu niniejszej procedury, jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa, dotyczące:

- 1) zamówień publicznych;
- 2) usług, produktów i rynków finansowych;
- 3) zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- 4) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
- 5) bezpieczeństwa transportu;
- 6) ochrony środowiska;
- 7) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
- 8) bezpieczeństwa żywności i pasz;
- 9) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
- 10) zdrowia publicznego;
- 11) ochrony konsumentów;
- 12) ochrony prywatności i danych osobowych;
- 13) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
- 14) interesów finansowych Unii Europejskiej;
- 15) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych.

§4 Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń wewnętrznych

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń wewnętrznych w AWF Katowice będzie Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów.

Załącznik do Zarządzenia nr 17/2022
Rektora Akademii Wychowania Fizycznego im. J. Kukuczki w Katowicach
z dnia 25 lutego 2022 roku

w sprawie wprowadzenia „Wewnętrznej procedury zgłaszania naruszeń” oraz powołania pierwszego
Pełnomocnika ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów

2. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów może być powołany przez JM Rektora AWF Katowice w drodze zarządzenia.
3. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów jest powoływany na czas określony, tj. na okres 4 lat. Ta sama osoba może pełnić funkcję Pełnomocnika ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów nie więcej niż dwa razy.
4. Pełnomocnikiem ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów może zostać wyłącznie:
 - a) osoba nieskazana za umyślne przestępstwo prawomocnym wyrokiem sądu;
 - b) osoba, która nie dopuszczała się wcześniej jakichkolwiek działań odwetowych wobec jakichkolwiek osób, które uprzednio dokonywały zgłoszeń;
 - c) osoba, która nie uczestniczyła w czynnościach, które miały na celu ukrycie lub zbagatelizowanie naruszeń zgłaszanych uprzednio;
 - d) osoba merytorycznie zapoznana z problematyką zgłoszeń sygnalistów w takim stopniu, iż daje to podstawy do przyjęcia, iż obowiązki Pełnomocnika ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów będzie wypełniać w sposób prawidłowy;
 - e) osoba nieskazitelnego charakteru, która swoją wzorową postawą daje podstawy do przyjęcia, iż obowiązki Pełnomocnika ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów będzie wypełniać w sposób prawidłowy.
5. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów podlega wyłącznie bezpośrednio JM Rektorowi AWF Katowice, a jego działalność jest całkowicie niezależna od jakichkolwiek innych jednostek organizacyjnych AWF Katowice. Ponadto, Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów nie może ponosić żadnych negatywnych konsekwencji swoich działań w zakresie prawidłowego wykonywania swoich obowiązków.
6. Zasady wynagradzania Pełnomocnika ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów z tytułu pełnionej funkcji określa odrębna umowa.
7. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów może zostać odwołany przed upływem okresu, na który został powołany, przez JM Rektora w drodze zarządzenia w następujących przypadkach:
 - a) rezygnacji z pełnionej funkcji, złożonej w formie pisemnej na ręce JM Rektora;
 - b) prawomocnego skazania za umyślne przestępstwo;
 - c) uporczywego oraz rażącego niewypełniania powierzonych mu zadań jako Pełnomocnika ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów.
8. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów jest obowiązany do przyjmowania zgłoszeń, inicjowania działań następczych oraz przekazywania informacji zwrotnych osobom dokonującym zgłoszeń wewnętrznych.
9. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów może przy wykonywaniu swoich obowiązków korzystać z pomocy innych osób, które zostaną do tego odpowiednio upoważnione przez JM Rektora AWF Katowice. Ponadto, AWF Katowice zapewnia Pełnomocnikowi ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów środki lub narzędzia, niezbędne do realizacji jego obowiązków.
10. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów sporządza zrozumiałe i łatwo dostępne informacje na temat procedur na potrzeby dokonywania zgłoszeń zewnętrznych do właściwych organów zgodnie z art. 10 dyrektywy oraz, w stosownych przypadkach, do odpowiednich instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych.

§5 Dokonywanie zgłoszeń na drodze wewnętrznej

1. Osoba dokonująca zgłoszenia oraz osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia mogą zgłosić naruszenia w drodze pisemnej lub dokumentowej do Pełnomocnika ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów w następujący sposób:
 - a) składając zgłoszenie w formie pisemnej, osobiście lub za pośrednictwem operatora pocztowego lub firmy kurierskiej albo innego podobnego podmiotu; zgłoszenie powinno zostać wysłane na adres ul. Mikołowska 72 a, 40-065 Katowice z dopiskiem Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów,
 - b) składając zgłoszenie w formie dokumentowej, za pośrednictwem adresu e-mail: zgloszenia@awf.katowice.pl;
2. Nie można dokonywać zgłoszeń w sposób anonimowy.
3. Wszystkie powyższe sposoby składania zgłoszeń są obsługiwane wyłącznie przez Pełnomocnika ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów.
4. Dane osobowe osoby dokonującej zgłoszenia oraz osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia, a także osoby trzeciej wymienionej w zgłoszeniu są zabezpieczane w sposób uniemożliwiający uzyskanie do nich dostępu osobom nieupoważnionym.
5. Tożsamość osoby dokonującej zgłoszenia nie może zostać ujawniona - bez wyraźnej zgody tej osoby - żadnej osobie, która nie jest upoważniona do przyjmowania zgłoszeń i podejmowania w związku z nimi działań następczych. Wyjątkiem od zasady wskazanej w zdaniu pierwszym jest sytuacja, gdy takie ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z prawa Unii lub prawa krajowego w kontekście prowadzonych przez organy krajowe postępowań wyjaśniających lub postępowań sądowych, w tym w celu zagwarantowania prawa do obrony przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie. W takim przypadku, zanim tożsamość osoby dokonującej zgłoszenie zostanie ujawniona, musi ona zostać o tym poinformowana, chyba, że takie powiadomienie mogłoby zagrozić powiązanemu postępowaniu wyjaśniającemu lub postępowaniu sądowemu. Powiadamiając osoby dokonujące zgłoszenia, przesyła im się pisemne wyjaśnienie powodów ujawnienia odnośnych poufnych danych.
6. Przetwarzania danych osobowych na potrzeby niniejszej procedury, w tym wymiany lub przekazywania danych osobowych przez właściwe organy, dokonuje się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia decyzji ramową Rady 2008/977/WSiSW. Dane osobowe, które w sposób oczywisty nie mają znaczenia dla rozpatrywania konkretnego zgłoszenia, nie są zbierane, a w razie przypadkowego zebrania, są usuwane bez zbędnej zwłoki.
7. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów wystawia oraz doręcza osobie dokonującej zgłoszenia oraz osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia, na wskazane przez nie adresy, potwierdzenie dokonania zgłoszenia, nie później niż w ciągu 7 dni kalendarzowych od dnia jego dokonania.

8. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów, może komunikować się z osobą dokonującą zgłoszenia oraz zwracać się do niej z prośbą o udzielenie dalszych informacji, a także przekazywać jej informacje zwrotne.
9. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów jest obowiązany do podejmowania z zachowaniem należytej staranności działań następczych. W szczególności polegają one na podjęciu dalszych czynności wyjaśniających, zwróceniu się do odpowiednich osób oraz organów AWF Katowice o podjęcie uchwał, wydanie zarządzeń, podjęcie innych decyzji lub dokonanie innych niezbędnych czynności faktycznych.
10. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń Sygnalistów jest zobowiązany do przekazania osobie dokonującej zgłoszenia informacji zwrotnej w ciągu trzech miesięcy od dnia wysłania zgłoszenia potwierdzenia, o którym mowa w ustępie 7 powyżej.

§6 Rejestr zgłoszeń dokonanych wewnątrz na AWF Katowice

1. Pełnomocnik ds. Przyjmowania Zgłoszeń prowadzi rejestr zgłoszeń dokonanych wewnątrz na AWF Katowice, zgodnie z wymogami dotyczącymi poufności, przewidzianymi w § 5.
2. Zgłoszenia przechowywane są nie dłużej, niż jest to konieczne i proporcjonalne, aby zapewnić zgodność z wymogami ustanowionymi w dyrektywie lub innymi wymogami ustanowionymi w prawie unijnym lub krajowym.
3. Administratorem danych zawartych w rejestrze zgłoszeń dokonanych wewnątrz na AWF Katowice jest AWF Katowice.
4. W rejestrze zgłoszeń dokonanych wewnątrz na AWF Katowice gromadzi się następujące:
 - 1) numer sprawy;
 - 2) przedmiot naruszenia;
 - 3) datę dokonania zgłoszenia wewnętrznego;
 - 4) informację o podjętych działaniach następczych;
 - 5) datę zakończenia sprawy.
5. Dane w rejestrze zgłoszeń wewnętrznych są przechowywane przez okres 5 lat od dnia przyjęcia zgłoszenia.

§7 Zakaz działań odwetowych

Zakazane są wszelkie formy działań odwetowych wobec osób dokonujących zgłoszenia lub osób pomagających w dokonaniu zgłoszenia, w tym gróźb działań odwetowych i prób podejmowania działań odwetowych, w szczególności działań odwetowych podejmowanych w następujących formach:

- a) zawieszenia, przymusowego urlopu bezpłatnego, zwolnienia lub równoważnych środków;
- b) degradacji lub wstrzymania awansu;
- c) przekazania obowiązków, zmiany miejsca pracy, obniżenia wynagrodzenia, zmiany godzin pracy;
- d) wstrzymania szkoleń;
- e) negatywnej oceny wyników lub negatywnej opinii o pracy;
- f) nałożenia lub zastosowania jakiegokolwiek środka dyscyplinarnego, nagany lub innej kary, w tym finansowej;
- g) przymusu, zastraszania, mobbingu lub wykluczenia;
- h) dyskryminacji, niekorzystnego lub niesprawiedliwego traktowania;

- i) nieprzekształcenia umowy o pracę na czas określony w umowę o pracę na czas nieokreślony, w sytuacji gdy pracownik mógł mieć uzasadnione oczekiwania, że zostanie mu zaoferowane stałe zatrudnienie;
- j) nieprzedłużenia lub wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę na czas określony;
- k) wyrządzenia szkody, w tym nadszarpnięcia reputacji danej osoby, zwłaszcza w mediach społecznościowych, lub strat finansowych, w tym strat gospodarczych i utraty dochodu;
- l) umieszczenia na czarnej liście na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego, co może skutkować tym, że dana osoba nie znajdzie w przyszłości zatrudnienia w danym sektorze lub danej branży;
- m) wcześniejszego rozwiązania lub wypowiedzenia umowy dotyczącej dostawy towarów lub umowy o świadczenie usług;
- n) odebrania licencji lub zezwolenia;
- o) skierowania na badania psychiatryczne lub lekarskie.

§8 Środki ochrony przed działaniami odwetowymi

1. Zgłoszenia dokonywane zgodnie z niniejszą procedurą, nie mogą prowadzić do naruszenia ochrony informacji niejawnych; ochrony prawniczej tajemnicy zawodowej i tajemnicy medycznej; tajemnicy narady sędziowskiej lub przepisów dotyczących postępowania karnego. Procedury tej nie stosuje się także do zamówień publicznych dotyczących aspektów obronności lub bezpieczeństwa narodowego, chyba że są one objęte odpowiednimi aktami Unii.
2. Z zastrzeżeniem powyższego ustępu, osoby dokonujące zgłoszenia informacji na temat naruszeń zgodnie z dyrektywą oraz niniejszą procedurą nie naruszają żadnych ograniczeń w zakresie ujawniania informacji i nie ponoszą żadnej odpowiedzialności w związku z takim zgłoszeniem, pod warunkiem że miały uzasadnione podstawy, by sądzić, że zgłoszenie takich informacji jest niezbędne do ujawnienia naruszenia zgodnie z dyrektywą oraz niniejszą procedurą.
3. Osoby dokonujące zgłoszenia nie ponoszą odpowiedzialności w związku z uzyskaniem informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub w związku z dostępem do takich informacji, pod warunkiem, że uzyskanie tych informacji lub uzyskanie do nich dostępu nie stanowiło odrębnego czynu zabronionego.

§9 Postanowienia końcowe

1. Niniejszą procedurę wykląda się, a także stosuje, w taki sposób, ażeby zapewnić jej pełną zgodność z dyrektywą, w zakresie w jakim zawiera ona jasne, precyzyjne oraz bezwarunkowe uregulowania.
2. W sytuacji wystąpienia sprzeczności pomiędzy niniejszą procedurą a dyrektywą w zakresie jej jasnych, precyzyjnych oraz bezwarunkowych przepisów, postanowienia niniejszej procedury w takim zakresie nie będą zastosowane, a w ich miejsce zastosowane będą przepisy dyrektywy.
3. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej procedurze, zastosowanie mają przepisy prawa powszechnie obowiązującego.
4. Niniejsza procedura wchodzi w życie po upływie 2 tygodni od dnia podania jej do wiadomości pracowników w sposób przyjęty w AWF Katowice. AWF Katowice zapoznaje pracownika z treścią niniejszej procedury przed dopuszczeniem go do pracy.